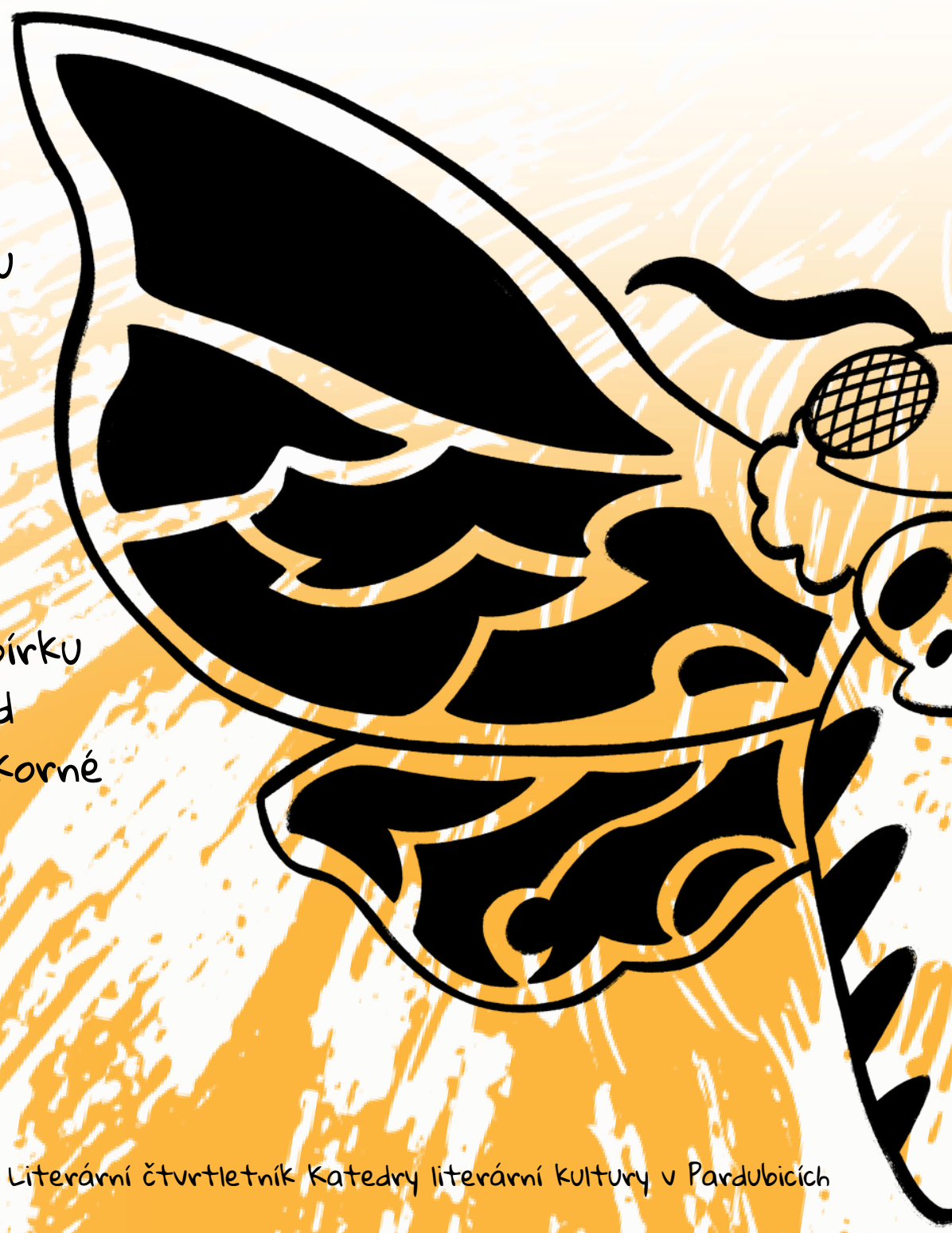

lišAJ 07/25

Rozhovor se
spisovatelkou
Kristýnou
Trpkovou

Recenze na
básnickou sbírku
Millennials od
Kateřiny Pokorné

Milí čtenáři,

s radostí Vám představujeme již druhé číslo našeho literárního časopisu. Díky vaší aktivitě je dokonce o 4 stránky delší než to předchozí! Dobrá práce!

V tomto čísle se můžete těšit na tvorbu (dokonce i fotografickou), která svojí unikátností a individualitou dokonale vystihuje jednotlivé studenty, kteří se rozhodli vystoupit z komfortní zóny, poodstoupit od šuplíků, ve kterých si nechávali svoje výtvary pro sebe, a ukázat svou tvorbu širšímu okruhu veřejnosti, než je rodina a nejbližší přátelé.

Děkujeme Vám, že svým zájmem podporujete mladé talenty a dodáváte jim odvahu a motivaci psát.

redakce liŠAJe

Obsah

Studentská poezie.....	4
Mateřská ve stínu krimi - rozhovor.....	10
Léto objektivem Lenky Myškové.....	12
Studentská próza.....	13
Básně nejen pro mileniály - recenze.....	18

POZNÁMKA

Přijaté texty upravujeme dle pravidel českého jazyka, interpunkci v poezii ponecháváme dle intence autorů bez úprav.

VAROVÁNÍ

Tvorba na následujících stranách může obsahovat citlivý obsah (úzkosti, sebepoškozování, sex, ...) a potenciální „spouštěče“ stresové reakce.

Studentská poezie

Černé inkoustové slzy

Řádky se lámou jak zpřelámaný dech,
slova jsou jizvy, co schovám pod spěch.
Píšu a krvácím, jedno a to samé,
inkoust je černý, stejně jak rána ve mně.
Neptám se proč, jen nechám to téct,
poezie pálí a nejde ji léčit.
Pokud ji cítíš, pak znáš ten pád,
společně shoříme v posledních větách.

Jiřina Pokorná

JAK PŮVABNÁ JEST LEHKOST BYTÍ ?
KDY DUŠE MÁ SI V KLIDU SEDÁ NA P
LÁŽI, KDE SLUNCE SNĚDÁ TĚLA OPA
LUJE VROUCNĚ. JÁ TOUŽÍM ZNÁT S
VOU MYSLÍ SKROMNOU, ZDA-LI JE
VIZE MÁ ILUZÍ SKROVNOU, JÁ TOU
ŽÍM ZNÁT TO JSOUCNĚ. VŠAK ODPO
VĚĎ K NÍ MI UNIKÁ STÁLE A JÁ ROZ
UM SVŮJ TAK PROKLÍNÁM DÁLE. AC
H, DESCARTE, ACH, KANTE, MŮJ DU
CHU! PROČ JEN PŮSOBÍTE MÝM ÚTR
OBÁM VZRUCHU? PROČ SRDCE MÉ T
EĎ HOUSTNE? VŠAK MÁME TU JISTO
U NADĚJI, MŮJ FILOSOFICKÝ PŘÍTE
LI. JÁ TOTIŽ MYSLÍM, A TEDY JSEM,
JAK KRÁSNÉ JE BÝTI ČLOVĚKEM.

Johny Hartmann

První sníh

Na prvního v roce
Polétává sníh
Co už nestih
Spadnout loni

Loňské sněhy odvanuly
Lidské duše ustrnuly
Starosti je uhranuly
Každý den v roce

Stojíš uprostřed zimy
To jsou ale šprýmy
Bez přikrývky bos
Hledáš šťastný los

Šrámy rudé kanou
Znovu na shledanou
Kdybys jim chtěl pomoci
Od zloby a od zlé moci
Musíš si hodně přát
Aby měl někdo hodně rád

Na prvního v roce
Už nepadá sníh
Už padají slzy
Co už vloni zmrzly

Amy Black

Cizinec

Pach ložního prádla
svírá mě
Cizinec
hned vedle je

Jsem cizinec, hledající náplast
která zastaví krev ze všech těch ran
a probřečených rán
i nocí
Chladnu jak postel, ze které odcházím

Jsem cizinec
postrádající domov

Jeho

Seveřanka

Sonet o slzách a zámčích

Nemyslet jen na tebe
Uzamknout to v sobě
To se snažím každý den
A moc mi to nejde

Odpoutat se od citů
Uzamknout je v sobě
Myslíš, že je to lehké?
Já teda ne.

Už jsem se to naučila
Předtím jsem ale probřečela
Spoustu, spoustu nocí.

Asi mi to za to stojí
Nebo mě to ubíjí.
Snad to někdy zjistím.

Anna Kateřina

-

Obrousil jsem si tě
pokradmu

těma ostrejma hranama
k sobě už nikoho
nepustíš

Jožko D.

Ještě jednu kapitolu

Modřiny vtištěné únavou
pod bránou do duše zjitřenou
pohledem na osudy lidí
co nikdy neexistovali
a existovat nebudou
se rozpínaly po kůži jako
rozlitý inkoust.

Ještě jednu kapitolu.

Za oknem se pomalu rozhořival
krvavý obzor
tekl po stěnách a s chutí
zabíjel mé stíny
mou společnost
jediné svědky těžkých halucinací
nad mrtvým tělem stromu.

Ještě jednu kapitolu.

Tenhle únik
do mé mysli promítané
na listy papíru
mezi slova co z dále
tváří se jako
abstraktní šmouhy
je můj jediný způsob
jak cítit lítost nad něčím skolem.
Stokrát spíš zapláču
nad fikční smrtí než na pohřbu.

Ještě jednu kapitolu.

Potřebuju ještě aspoň jednu...

LucZiv

Dobrá báseň

stojíš a koukáš
stojíš a koukáš a ptáš se
zase stejnými čtyřmi slovy
stále stejnou otázkou
co už je nášlapnou minou
v mé hlavě
nervy mám z modrých a rudých drátů
které chci zpřetrhat pokaždé
když se zeptáš
ne
nepros o reakci
liješ tím vodu do kyseliny
a přivádíš mě jiskru po jiskře ke zkratu
jak tam tak stojíš a koukáš
a čekáš až někdo přistoupí
na tvou hru
chceš si hrát
co takhle Tik tak bum?

Anonym

-

kdyby se někdo ptal
tak už tady nebudu
pod třešní v houpačce
počítat mraky a zpívat s ptáky

běžím po poli k prahu dospělosti
v protisměru
plavu proti proudu v řece
nenechávám se unášet přílivem

za zvuku nekonečných dnů
bojovat za svůj názor
s dětskou představivostí
malovat čerta na zeď

a kdyby se někdo ptal
tak ano, opravdu nechci patřit
k dospělým

K. V.

Miluji Tě, chybíš mi

Prázdna miska,
všude chlupy,
fousek, který Ti upadl,
drápek,
vyležený důlek v posteli,
židle, kde jsi ráda ležela,
parapet, kde jsi se slunila,
okno, kde jsi pozorovala ptáky
a nesouhlasně mručela,
papírová taška, kde jsi se schovávala,
domeček z krabic, co jsem Ti vyrobila,
skákací míček,
záchod s lopatičkou
k čemu to je?
když neslyším Tvůj
mrukot?
mňaukot?
vrkot?
domáhání se svého práva na jídlo,
dobývání se do zavřené místnosti,
dotázání se na hraní si
když necítím Tvou
Srst,
Teplo,
Tělo,
mrštnou eleganci
když nevidím Tvé
oči,
vyděšený výraz,
když jsem tě přistihla
při činu vandalismu kytky,
láskyplnou vděčnost,
radost kotěte celý Tvůj život
k čemu to je?
když neslyším
Tebe
když necítím
Tebe
když nevidím
Tebe
jen vzpomínky plné bolesti,
připomínky velké ztráty,
nad kterou jen rukou mávli
není to člověk
řekli
není důvod smutnět
řekli

pořídíme novou
řekli

Jde ale láska zvířete tak lehce nahradit?
k jakému bohu se mám obrátit?
srdce mi za tu dobu zplesnivělo,
hlavu trápí bolestivá horečka,
obličej můj nahradil cizí,
ruce mi upadly,
nohy se propadly
Kdo mou prosbu vyslyší?
Kdo mé trápení utiší?
Kdo bolest mou zmírní?
Kdo
Kdo
Kdo
je na tu nemoc lék?
zprávu ve snu jsi mi dala,
já v srdci ji uchovala,
nikomu ji nedám, je moje,
to Ona mě uklidňuje,
že jsi mě neopustila
dostanou se k tobě má slova?
stačí mi jen pár
Prosím, vesmíre, pošli můj vzkaz Mé milované
to, co cítím nejvíce
Miluji Tě,
Chybíš mi

Ztracený knihovník

Pak zhasni

viděl jsem tě
poprvý (i naposled)
na tom potměšlém nádraží
v Olomouci

sedla sis
do stejného kupé
a dělala jako že nic

četl jsem Platóna
ve tři ráno
abych zapůsobil
a pálily mě oči
a tys je
zavřela

na hlaváku v Praze
zahlídl jsem ještě (přišlo mi)
mezi tvářema
tvůj podbízivej pohled
tak jsem se ztratil v davu

a to ostatní není
není

vůbec

Jožko D.

Blázni

po zcela obyčejných a přesto vzácných věcech
po slunci
po moři
po nebi plném hvězd
po chvílích strávených s přáteli
po smíchu
po jídle od babičky
po dětské hravosti
po bezstarostnosti
blázni po tom, co tě dělá šťastným.

Eliška Koberová

Dar Boží

Mám tě pod srdcem,
Srostla jsi s mými žebry,
Zapustila kořeny, pocit něžný.

A i když je ticho občas těžký,
Plní plíce jako smog,
My budeme věčný,
Na to netřeba planých slov.

Objímáš svojí duší tu moji,
A já vím, že se moje aura hojí,
Když cítí vedle sebe tu tvoji.

Ponesu si střípek tebe,
Nepřeháním, když povím Nadosmrti.
Až do věčného království,
k Hádrovi a Persefone
do podsvětí.

Rusalka

Moc

Střet dvou planet,
Apokalypsa,
Elipsa,
Láska,
Prolnutí duše s duší,
Oči se ti zadusí,
Rozum zamlží,
Ústa propustí,
Ty první spojení vět,
Která zní: Miluji tě.
Řekni je nahlas,
Vykríč je!
Pokud tvůj cit čistý je,
Opětována budou i tobě,
Ta slova hřejivá,
V tobě rozezná se.
Kdo milován byl, milován bude vždy.

Trosečník

Pivní báseň

Půllitr piva rozmazává mi rtěnku
Pravidelný obtisk na něm ponechávám

Zlatavý mok hladí moji duši
a chladí mi rty

Jiskřičky v očích vždy mám, když tě vidím
Svět mi rozzáříš

Lahodný to pak život

Seveřanka

Průvodci

Je těžký ráno vstávat,
že?
Když jsme chycený v rámu postele
jako moucha v pavučině,
přilepený lepidlem z tavný pistole
(pozor ať se nespálíš),
vůli k životu nechali na stole
pod pivním táckem
značky Kamenice.
Prázdný sklenice u matrace
jsou průvodci nocí,
ale ani průvodcům na zámcích
nevěnujeme dostatečnou pozornost
a myslíme jen na to
v kolik se dostaneme domů,
do postele.

Láskyplná

Postojna cave

Strop se tříští
v kapičkách
Krápníky radosti
a smutku
Hladinu čeří
slzy stalagmitů
Rozpouští se
roztéká
A ty cítíš,
že kráčíš mezi Hroby
Cestou jeskyních duší
zamrzlých
v cukrové krápníky ze soli
V ledové poušti
mizí dech
Mění se v obláčky dýmu
V odrazu studánky
tisíce let
tvoření
života, smrti

Džein

Nejsi

Věci na zemi
prach na poličce.
Plíseň v rohu zdi
ucpává ti plíce.
Nebo je to snad
z cigaret kouř?

Nic nového
už jsme tu byli.
Říkám my
ale myslím jen mě.
Protože ty –
ty už tu dávno nejsi.

Nejsem

Nebyl jsem dech
jen průvan.
Ten, co ti rozházel vlasy
a pak šel dál.

Ty říkáš my
ale myslíš jen sebe.
Každej jsme si přál
někoho jinýho
v tom stejným těle.

Nevzpomínej.
Bylo to krátký
a nečistý.
Jako cigareta
potmě
v cizím pokoji.

Tamara Petřová

Brouk

Mrav tvůj,
A páteř,
Je to,
Co v životě hledáme,
Proto bezpáteční lidé
Mají strasti jiné,
Protože nehledají,
Ani nepátrají,
Pouze se hádají
A prahnou
Po páteři své,
Takové, co unese
A ponese
Jejich zrádné konexe.

Trosečník

-

Na hraně ticha, kde dech se láme,
žijí dny, co pálí, i když klamem.
Někdy jen ležím a nevím, kdo jsem,
čekám, až to přejde, až přijde den.
Něco mě svazuje, hladové vlny,
rozechvění v hrudi, smích plný viny.
Ztrácím se v očích, v dotecích, v dýmu,
na chvíli klid a pak znova kývu.
Ale ve mně to žije, hluboko, tiše,
a křičí, když noc se mi z očí píše.
Není to nemoc, není to sen
je to jen stav, jen další den...

Citrón

Tváře se šklebí
po kyselém citronu.
Štáva schne na rtech.

Láskyplná

Emoční hlad

pukání schránky
a srdce
paličky z kostí,
struny z masa
hrají na pochod –
kam jdou?

hlas milovaného –
co říká?

vítr ve stráni
kvílení meluzíny,
mezi stromy
nevyřčená
slova, která dusí
vně nebo kolem krku –
bolí to?

skrze davy
střípků z osobností
úlomky okamžiků
kráčí, přes noční města
vidí, okenní tabule
se světly bez žárů –
kým jsme?

asi jako –
krajina bez hor
asi jako –
hory bez krajiny

Šklíba

Tally

Mateřská ve stínu krimi

Kristýna Trpková je česká současná spisovatelka a redaktorka, která pochází z Holic. Do tohoto prostředí zasadila pár svých detektivních románů, které začala psát na mateřské dovolené. Na svém kontě má již šest literárních kousků: *Rozsudek smrti* (2021), *Stvůra* (2021), *Vesnice* (2022), *Vetřelec* (2023), *Někdo z nás* (2024) a *Šmírák* (2025).

Jak jste se ke psaní dostala?

„Psát jsem začala na mateřské dovolené, před narozením třetího dítěte. Doma jsem tou dobu byla už 3 roky a cítila jsem na sobě, že kromě péče o batolata bych potřebovala dělat i něco jenom „svého“. Rozvíjet se. No a protože jsem tou dobou opravdu hodně četla, a všechny své oblíbené krimi série jsem měla dočtené a do žádné nové jsem se nemohla začíst, řekla jsem si, že si zkusím napsat něco sama. Mé psaní tedy začalo vlastně docela náhodně, nic jsem si od toho neslibovala.“

Proč zrovna detektivní žánr?

„Jako čtenářku mě nic jiného než detektivky nebavilo, takže to byla jasná volba. Myslím, že kdybych se snažila psát žánr, kterému jako čtenářka sama neholduji, zákonitě by se to projevilo a výsledek by asi nebyl moc dobrý. To, co člověka nebaví číst, ho nebude bavit ani psát.“

Máte nějaký tvůrčí proces? Rituály, které vás ve psaní podrží?

„Abych pravdu řekla, v poslední době, kdy už jsou všechny tři děti větší a poměrně se prosazují, jde spíš o jednu velkou improvizaci. Na to, abych byla produktivní, každopádně potřebuju být dobře vyspalá. To je základ. Ráno se většinou v klidu nasnídám, uvařím si kávu nebo čaj, a jdu na věc.“

Ovlivnil Vás ve psaní jiný autor/ka? Máte literární vzor?

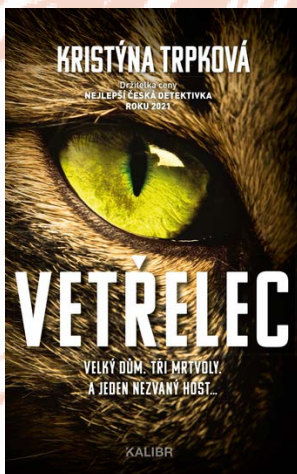
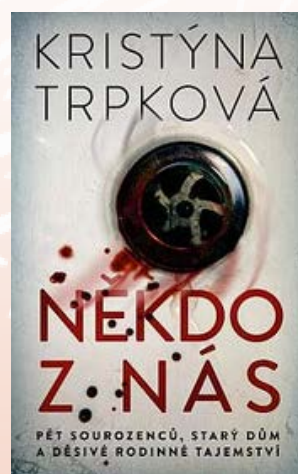
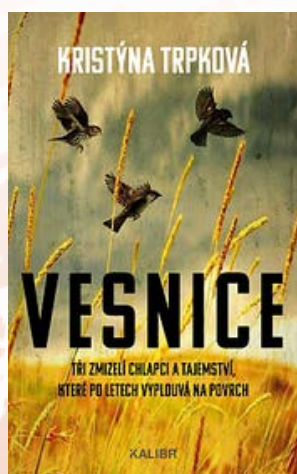
„Milovala jsem mnoho autorů, hlavně zahraničních, ale popravdě se v jejich stopách jít nesnažím, ani bych si nedovolila se s nimi srovnávat. K tomu, abych jednou psala jako Deon Meyer nebo Mons Kallentoft mě čeká ještě dlouhá cesta, a až jednou takové úrovně dosáhnu, chci být především svá. Chci psát jako Trpková. A i z toho důvodu už dnes příliš nečtu, abych se nenechávala, byť jen podvědomě, ovlivnit stylem jiných.“

Je něco, co byste doporučila začínajícím spisovatelům detektivního žánru?

„Jak už jsem zmínila, jelikož jsem sama k psaní přišla jako slepá k houslím, velmi nerada uděluji ostatním rady nebo doporučení. Základ je ale podle mě každopádně se nevzdávat a vytrvat. A nenechat se odradit případnými kousavými připomínkami okolí. Těch jsem zažila hodně. Byli samozřejmě lidé, kteří mému psaní nevěřili (nebo mi případný úspěch nepřáli), a kdybych se jimi nedej bože nechala ovlivnit a vzdala se, nebyla bych dnes tam, kde jsem. Což by byla jistě škoda.“

Jak jste se cítila, když jste vyhrála Cenu Jiřího Marka za svoji prvotinu *Stvůra*?

„Byl to šok a také velká zodpovědnost - udržet laťku a očekávání čtenářů. To bylo první co mě napadlo. Hodně mě to stresovalo. Ale samozřejmě jsem cítila i ohromnou radost. A zadostiučinění - zvlášť potom, co mi někteří lidé příliš nevěřili. Bylo to zkrátka mnoho smíšených pocitů. Zároveň také vím, že soutěže jsou velmi subjektivní záležitost, sama je moc neuznávám, takže jsem se k tomu snažila moc neupínat. Což bylo zčásti dobře, protože mi to aspoň nestouplo do hlavy. Pro *Stvůru*, knihu jako takovou, to samozřejmě bylo jen dobře. Dnes si žije svým životem, i po 4 letech se jí stále daří a v říjnu letošního roku se čtenáři dokonce dočkají v kinech i filmového zpracování.“

Léto objektivem Lenky Myškové

Letní...

Kdo by nemiloval léto, škoda, že je tak krátké. Já miluji to červnové, to rané. Vše je na začátku. Pole s obilím jsou zelená, ovoce zraje a těšíme se na něj. Konečně je po dlouhé zimě teplo, teda aspoň na Vysočině. Jo, a taky krásně kvetou louky, říkám jim nevěsty, hlavně když kvetou kopretiny. Začínají být krásné i klikaté polní cesty, které jsou plny chrp, vratiče a jiných bylin, které nádherně voní.

Babí léto nebo také tzv. Václavské časy, to je opravdu nádherné, zvláštní, tiché a zajímavě barevné. Opravdu zvláštní ticho, jako kdyby příroda odpočívala po teplých, horkých, červencových a srpnových dnech, a připravuje se na dlouhou zimu na Vysočině. Zkuste si v tento čas jen tak sednout na louku a poslouchat to ticho. Je to úžasné. Já si s sebou беру ještě moje věrné, milované holky Jack Russel Teriérky. Jde to i bez nich, samozřejmě, ale u mě ne. A tak jdu, dívám se kolem sebe a cítím se svobodně.

Lenka Myšková

První jarní zmrzlina

Venku se začalo oteplovat a slunce zůstávalo na obloze o minuty, a později i hodiny, déle. Navzdory tomu necítila žádnou radost, která se začala projevovat u ostatních. Pozorovala na sobě jedinou změnu. S příchodem jara přicházely i nové myšlenky. Poslední dny chtěla být motýlem.

Hledala si, jak dlouho žijí – prý týden až dva. Záviděla jim.

Jenže když se snažila představit si sebe samu jako hmyz, nevěděla, co se jí hnuší víc. Jestli je to její divná, měkká kůže a maso, nebo křehké hmyzí nožičky – nedej bože kusadla. To ji na hmyzím těle odrazovalo nejvíc.

Usadila se na lavičku a nastavila tvář slunci. V ruce třímala kelímek se zmrzlinou, jako by to bylo žezlo. Byla to první jarní zmrzlina. Obvykle si takovou příležitost užívala, dnes ale měla zmrzlina hořkou pachutí. Zatímco nabírala zmrzlinu na lžičku, přemýšlela dál.

Možnost servat si kůži odložila. Aspoň prozatím. Bála se bolesti, i když tušila, že je nevyhnutelná. Možná by nakonec vážně radši vyměnila svou kůži za hmyzí nožky. Nechat se chytit, preparovat a přišpendlit jí nakonec přišlo možná trochu příjemnější, než si servat vlastní kůži a vyrvat každý sval, který ji kdy bolel.

Nechuť k vlastnímu tělu a úzkost nedokázala potlačit ani studená zmrzlina. Pouze ji přiměla být si víc vědoma své vlastní existence. Jak moc je uvězněná ve vlastním těle.

Podívala se na kelímek zmrzliny. Zabodla do něj lžičku, kterou doted' obracela v ústech, když přemýšlela. Ještě chvíli a musela by si ji vrazit do krku. Možná by se zadusila. Nebo by skončila jako ten had z malého prince. Sežrala by lžičku a pak – co se vlastně stalo s tím sněženým slonem?

Šklíba

Kroky se zrychlovaly... kolem nich se stále objevovaly nové a nové dveře. Stejně jako ty předchozí. Jen čísla na cedulkách se proměňovala. Ale to jediné, ne a ne najít.

Bludiště červených cihel provoněné výpary olejových barev. Z povzdálí odněkud doléhá klapot klávesnice, šustění papírů a ozvěna kroků.

Kam jít? Kudy se vrátit? Někdo se blíží. Chodbu zaplní obří stín. Muž s výrazem šílence. Mezi palcem a ukazováčkem si pohupuje sekerou.

Chodbami se rozléhá zběsilý úprk, křik. Zděšení - další slepá ulička. S nárazem do zdi zazní poslední výkřik.

Džein

Býti upírem

Odhodila jsem školní tašku pod svůj pracovní stůl z Ikea a padla do postele. Hlavu jsem měla dřavou jak ementál od Ierdameru a sýrovými štěrbinami prolézaly nitky myšlenek. Stačila jen vyhladovělá krysa, aby mě jich zbavila. Tak moc mě zmáhá škola.

Odlepila jsem obličej z polštáře a posadila se na kraj postele. Zasténala jsem, když mi pohled padl na školní tašku. Musím udělat referát o oblíbené knížce. Vybrala jsem si Stmívání od Stephenie Meyerové. Ano, to je ta kuriózní knížka o normální lidské holce a krásném, sexy upírovi. Byť je to v dnešní době už klišé, tenhle příběh se mnou roste. Poprvé jsem si ho přečetla asi ve třinácti a od té doby celou sérii nesčetněkrát a i teď, když mi je devatenáct, mě příběh fascinuje.

Nedokážu zapomenout na chvění, které mi knížka před šesti lety způsobila. Byla jsem jak uhranutá, nedokázala jsem myslet na nic jiného než na to, že si mě a moji vůni oblíbí upír. Samozřejmě jsem brzy na to zjistila, že upíří nejsou, ale přeci jen... nechala bych se roztrhat, jen abych mohla mít alespoň z poloviny něco, co měli Bella s Edwardem.

Posedlost upíry, ať už byli jakkoliv fikční, mě nepustila. Zjistila jsem například, že umím nepřírozeně rychle běhat. Ve škole jsem svoji rychlost samozřejmě krotila, nechtěla jsem, aby si mě učitelé všimli a zapsali třeba na závody nebo podobně, ale jakmile jsem byla sama, byla jsem desetinásobně rychlejší. Stejně jako upíři ze Stmívání.

Další zvláštností byla moje chladnokrevnost, už od mala jsem měla vždy studené konečky prstů na rukou a na nohou. Nebylo to tak, že bych byla prochladlá, moje kůže jakoby odmítala sebemenší teplo, byla vždy tak bledá a studená. Pravda, nedalo by se říci, že bych žila v právě slunečné části země, ale stejně. Moje kůže byla vždy světlejší, než kůže ostatních.

Poslední odlišností od ostatních byla moje schopnost číst v lidech. Stačil mi jen jeden pohled a hned jsem věděla kdo je kladas a kdo záporák. Lidé se přede mnou nevědomky otevírali jako knihy a já mohla volně listovat stránkami. Viděla jsem minulost, přítomnost i budoucnost. Myslím ale, že jsem si tuhle schopnost vypěstovala až časem, když jsem nastoupila do školy a místo toho, abych se bavila s ostatními, jsem jen tiše pozorovala. Jako predátor, když pozoruje svoji kořist.

Mohlo by to... mohlo by to snad něco znamenat? Tahle myšlenka mě nenapadá poprvé. Co když jsem celou dobu čekala na upíra, který by se do mě bezhlavě zamiloval, ale tím upírem bych... byla já sama? Mohlo to být přece možné, i ve světě Harryho Pottera se rodí kouzelné děti mudlům, tak proč by se normálním lidem nemohl narodit... upír?

Všechno do sebe zapadalo, moje rychlost, chladnokrevnost i čtení v lidech byly jen dílky skládačky, která formovala v dokonalý obraz.

Byl tu i jeden problém, nad kterým jsem se už dřív zamýšlela. Krev. Nebojím se krve, to rozhodně ne, ale ani jsem ji nikdy neochutnala, popravdě mě to ani moc nelákalo, ale myslím, že by to byl důležitý krok k definitivnímu určení, zdali jsem upír, nebo ne.

Rozhodně nemohu jen tak někoho pokousat, nebo si přátelům říct o panáka jejich krve, to fakt ne. Ve filmech často upíři kousají do tepny na krku, nebo na zápěstí. Nevěřila jsem tomu, že to na sobě fakt chci zkusit. Samozřejmě umím být opatrná, koupila jsem si dokonce i dezinfekci.

Na stůl jsem si vyskládala kapesníky, v malé lahvičce dezinfekci a zalamovací nůž. Nemám přeci v plánu se pokousat, ačkoliv by mi to mohlo být nápomocné později, až budu lovit zvířata. Myslím ale, že by to nadělalo víc škody a vysvětlování. Přeci jen, nožík je preciznější.

Dezinfekcí jsem navlhčila kapesník a přejela si jím po modrofialových linkách, které vystupovaly ze zápěstí. Odlomila jsem staré, zrezlé ostří z nože.

Nejsem nervózní, spíš natěšená. Budu vědět, že jsem upír a bude to definitivní. Jinak by to snad ani nešlo, věřím tomu, že jsem hříčka přírody.

Dlouhé hnědé vlasy jsem stáhla do culíku.

Položila jsem kovový hrot k zápěstí a šklubla.

Láskyplná

-

Každý z nás nosí pod srdcem neklidný plod kostlivce, který při špatných chvílích kouše do duše a skrze díry po zubech vytéká naše síla, a tak hledáme intenzivní momenty, aby při skusu cítil nesnesitelný žár a s výkřikem hrůzy se pustil, každý z nás nosí pod srdcem bolestný plod se zkříženými hnátama na prsou, který čeká na slabé chvíle, kdy je tělo klidné a jednotvárně bije, a kostlivec utrhuje kusy masa kolem nervů a snaží se protrhat cestu ven, a jen náš zběsilý tep blížící se frenetické křivce mu oslabí tenké prsty natažené k seknutí, proto milujeme kruté noci zimy přečkané na lavičkách poblíž zastávek dalekého vlaku, co nás nechá čekat ve společnosti upovídaného kvílení mrazu, co poslouchá pouze svůj monolog a nářky účelně přeslechne, proto milujeme drtivé rány při rvačce na večírku prostoupeného pozdní hrůzou a řevem šilenců se skleničkou v dlani a nohama houpavými do rytmu nepravidelné písne duše, proto milujeme.

Jakub Vojenciak

Sprcha

Vstupuji do bílé místnosti obložené keramickými dlaždicemi. Podlaha studí, je nevlídná. Mrznou mi chodidla na keramické dlažbě. Bojím se jemných prasklin. Jsem bosa a kloužou mi chodidla. Stačí jen jeden špatný krok a bílá se stane červenou. Bude to jako kapky krve na bílém oblaku sněhu. Jako červánky na ranním nebi. Jako plameny ohně, které spalují bílé lidské tělo, objímá ho a ničí.

Jdu a jdu, snažím se neuklouznout. Odkládám věci, kterých mám plnou náruč, na věšák a malý útlý prostor před zrcadlem. Stříbrná deska přede mnou mi ukazuje můj odraz. Vyhublá kostnatá postava se na mě dívá. Dívají se na mě mrtvé oči z hubené propadlé tváře. Vidím postavu, která je jen kost a kůže, neusmívá se, tupě zírá před sebe, uvnitř je mrtvá. Nežije. Přežívá.

Odhodím ručník na zem. Spíše na zem padá, protože už nedrží na mém těle. Je to vůbec moje tělo? Působí jako něco cizího, jako někdo cizí. Jako náhodná bytost, která se jen objevila vedle mě, nebo spíše ve mně. Předstírá, že jsem to já.

Zvedám jednu nohu. Druhou. Vstupuji do malé stísněné sprchy. Zatahuji závěs, je ulepený, oslintaný, kluzký jako žabinec. Stačí se ho špatně dotknout a zamotám se do něj. Zamotám se do něj celá a on mě ovine, svine mě do konečného objetí.

Chlad prostupuje do mého těla. Zima do mě bodá, zabodává do mě své ledové čepele, dráždí mě, pohrává si se mnou, ví, že jsem slabá. Sahám na kohoutek, otáčím jím a pouštím na sebe horkou vodu, skoro vařící. Beru sprchu do pravé ruky, svírám ji jako by to bylo něco, co mě dokáže ochránit. Svírám ji jako svou zbraň, obranný nástroj.

Kapky horké vody mi tečou po těle, pálí, bodají jako čepele ledu. Jedna kapka za druhou, stékají, tvoří kaluže, tvoří vodopád, který stéká po mém těle. Naráží na vystouplé kosti, ale v cestě jim nebrání. Kloužou po všech částech, dostávají se do vše skulin, zjemňují každou plochu.

Ze sprchy začíná stoupat mlha, oblak, dým, skoro jako by někdo silně zatopil v kamnech. Jen to není temný černý oblak, který tě zadusí, ale je neviditelný. Přichází pomalu, plíží se, blíží se.

Jako když v hici zkolabuješ, tvé tělo nezvládne ten nedostatek chladnějšího vzduchu. Nebudeš se moci nadechnout. Tvé tělo se bude smažit, potit se. Tvá kůže se začne pálit, bude tě bolet, začneš se loupat, shoříš. Voda není oheň a přesto, když bude plamenná...

Kaluž je čím dál větší, voda neodtéká dobře. Odtok je ucpán vlasy a chlupy z pohlavních orgánů. Koupeme se ve společné sprše, s plísněmi, infekcemi, s močí. Lidé do ní plivou, vyplachují si ústa plamennou vodou a vyplivují ji zpátky na místo, které má sloužit k očištění. Koupeme se v DNA cizích lidí, koupeme se v jejich těle, koupeme se s nimi. Pak je potkáváme na chodbách a štítíme se jich, přitom je důvěrně známe, dost možná jsme vstoupili do jejich moči, do jejich slz, do jejich slin.

Kapky vody mi stékají po těle, tvoří na mě mapy. Tancují na mně, hrají si, pořádají závody, kdo nejdříve spadne na zem.

Beru do ruky mýdlo, sprchový gel, grepový. Je celý růžový. Vymačkávám obsah nádoby do dlaně. Začnu navoněný gel rozmazávat po těle, pění, voní, obaluje mě. Jsem v něm celá, schovaná. Voním jako velké nechutné hořké ovoce.

Další opláchnutí, další žár, další dotýkání se těla. Má kůže červená, rudne. Beru si bílý ručník, utírám se jím po zrudlém těle. I když jsem se právě umyla, potím se, jsem nechutná, drolím se, loupu se. Snažím se osušit všechna místa, přejíždím po těle drsnou látkou, odírám si kůži, pomalu se ztrácím. Vzhlednu k zrcadlu, je zamížené, pokryté zpěněným vzduchem, zkondenzovanou párou. Nevidím se, chci to, chci vidět, jak mi var ublížil, chci to. Zrudlou dlaní přejíždím po zrcadle, utírám vodu, tvořím ji, kapky stékají jako slzy. Vidím nějakou postavu, vidím ji a odvracím se, nechci to vidět, tu věc. Chci odejít, chci pryč.

Otáčím se, odcházím, musím pryč, musím rychle, jednu nohu za druhou pokládat na zem. Prasklina mě zastavuje, kouká na mě, irituje mě, zkouší mě, svádí mě. Vody na podlaze přibývá, zem se plní, růžoví, červená se, jako dívčí líce, rudne, tmavne. Obraz mizí.

Tkanička

Básně nejen pro mileniály

Kateřina Pokorná: Millennials

Sbírka *Millennials* je skvělou ukázkou myšlení generace, která je závislá na kávě, miluje Harryho Pottera a celkově připomíná písničku *We will never die* od Kyla Gordona.

Autorka Kateřina Pokorná je prostě člověk. Na instagramu se jmenuje @svojost a do svých básní vkládá kus sebe – píše především o tom, co sama žije.

V knize najdeme jak starší a „profláklé“ autorčiny básně, které může čtenář znát z jejích sociálních sítí, tak i naprosté novinky.

První polovina sbírky je plná mileniálských moudr, které já, jako zástupce gen Z, nejsem s to ocenit a pochopit v celé jejich kráse. Druhá půlka už jde ale více do hloubky a celkově je otevřenější většímu publiku.

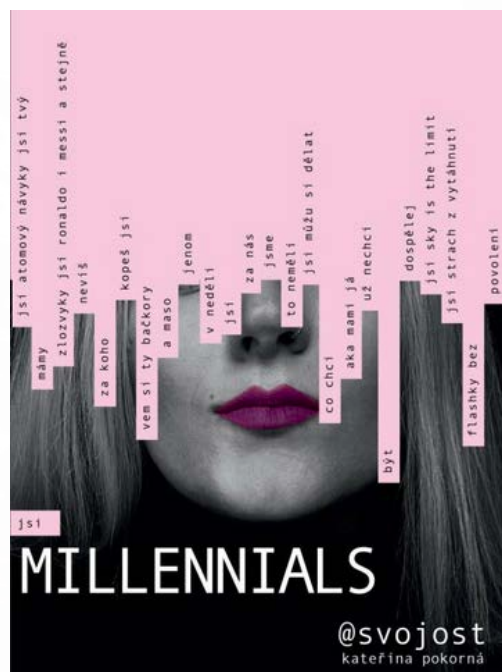
Básně jsou psány jednoduše a přístupně, přesto jim však nechybí poetičnost. Autorka nevyužívá archaismů ani jiných nepochopitelných a složitých slovních obrátů, které by jen zbytečně komplikovaly pochopitelnost sdělení, naopak vezme obyčejnou všední věc a napíše o ní ostrou a výstižnou báseň, která je syrová a jde až na dřeň.

Stručně řečeno, tématem knihy je život člověka, žití, ale často i jen přežívání, protože mnoho lidí ve skutečnosti pouze existuje (a nežije). Dá se říct, že nám básně ukazují, jak nám čas utíká mezi prsty. Život, a tudíž i básně v této sbírce, je o risku, zisku a o strachu, který nás brzdí.

Pokud budeme básně číst hodně povrchně, můžeme na knihu pohlížet jako na takový motivační nonsense, který ani nebylo třeba psát. Ale přeci jen i to se může někomu líbit. Nemusíme však zůstat pouze na povrchu, tato básnická sbírka se dá číst i daleko pozorněji. S pozornějším čtením pak také zjistíme, že básně na sebe často odkazují, jedna báseň

je pokračováním básně jiné a tím se nám najednou před očima tvoří celý básnický svět.

Celá sbírka je dobře promyšlená, je ostrá, syrová a nemá strach věnovat se všem tématům života. Tak si ji přečti. *Bez tak umřeš.*

POKORNÁ, Kateřina. Millennials.
Praha: Došel karamel, 2024.
ISBN 978-80-88465-14-0.

Ukázka

Nejhorším místem na zemi jsi ty.
Nejlepším místem na zemi jsi ty.
Záleží, jak se zrovna dneska cítíš.

s. 131

Poděkování

Rádi bychom vyjádřili hluboké poděkování všem talentovaným autorům, kteří se rozhodli sdílet svou literární tvorbu v našem časopise. Vaše příběhy, verše a myšlenky jsou tím, co náš časopis dělá výjimečným.

Jmenovitě děkujeme přispěvatelům Anna Kateřina, Amy Black, Džein, Eliška Koberová, Jakub Vojenciak, Jiřina Pokorná, Johnny Hartmann, Jožko D., K. V., Láskyplná, Lenka Myšková, LucZiv, Rusalka, Seveřanka, Šklíba, Tamara Petrsová, Tally, Tkanička, Trosečník a Ztracený knihovník.

Na příští číslo se můžete těšit už

2. října

Nezapomeňte sledovat naše sociální sítě, ať
vám neunikne žádná pardubická literární akce
a liŠAJovské novinky!

@lisaj_klk

liŠAJ

lisaj.redakce@gmail.com

na vzniku časopisu se podíleli:

Štěpánka Havlová - šéfredaktor, grafik, sazeč

Anna Baštářová - redaktor, korektor, správce sociálních sítí

Jana Charvotová - redaktor, korektor

František Cvrkal - ilustrátor